

**Olimpiada națională interdisciplinară de limba și literatura română și religie
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
Etapa județeană, 12 martie 2022**

Clasa a VII-a – Omul în comuniune cu semenii și divinitatea

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.
- Se acordă din oficiu 10 puncte.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Pentru «Băiat», cum îi spuneau toți, deși fusese botezat cu taraf de lăutari la cârciuma a mare din satul bunicilor și-avea și el nume ca tot omul, pentru Băiat, «acasă» era acasă la bunicii dinspre tată, unde se născuse Cuțu. [...] Părinții îl duseseră înapoi la bunici, îl ridicaseră-n slăvi, mai ceva decât doctorul, și vorbiseră cu ai bătrâni că-n toamnă îl luau la oraș, să-l dea la școală. «Și Cuțu?». «Îl lași la bunici, la țară, că noi ce să facem cu ditamai dulăul?». «E mic cât un ghem». «E mic acu', dar ce, așa rămâne?». «Eu fără el nu merg nicăieri». «Ei, nu mai spune! Și ce-ai să faci?». «M-arunc în râu!». Deși părinții nu se potrivesc la ce spun copiii, părinții Băiatului se uitaseră speriați unul la altul și la ai bătrâni. «De n-ar crește-așa de mare», zisese cu gura moale tatăl Băiatului. «N-o să crească!». Răspunsese copilul fără șovăire. În fiecare zi, când rămânea numai el cu cățelul, îi șoptea rugător la ureche: «Să nu crești, auzi! Să rămâi pufuleț mic! Te rog, cum n-am mai rugat pe nimeni, în viața mea!».

La oraș, în drumul lui spre școală, Băiatul trecea pe lângă un bătrân mărunțel, slab, cu ochii albaștri ca viorelele și limpezi cum e cerul de vară, cu părul alb, tuns scurt și pieptănat cu grijă, cu mustață colilie, cu vârfulurile răsucite într-o buclășoară, cu-o față netedă și luminoasă ca de copil. Bătrânelul era mereu îmbrăcat într-un surtuc negru, lustruit de vechime, dar curat, fără fir de praf, scamă ori pată. Cămașa, ponosită și ea, era curată și călcată, ca scoasă din cutie. În afară de mustățile răsucite-n buclășoară și de seninătatea ochilor ce-l deosebeau de toate făpturile întâlnite pân-atunci de Băiat, bătrânelul nu s-ar fi deosebit cine-știe-ce de ceilalți oameni. Bătrânelul stătea în fiecare zi pe-un scăunel scund, iar în mâna stângă ținea mereu trei buchețele de flori «nemuritoare». Voia să le vândă? Voia să cerșească altfel decât se cerșește (adică strigându-ți sărăcia, betesugurile, amărăciunile, singurătatea)? Băiatul se oprea la câțiva pași de bătrânel și-i lua seama cu ochii mari, cu urechea ciulită, doar-doar l-o vedea făcând o mișcare, scoțând vreun sunet. La două zile o dată, Băiatul puneă lângă scăunelul bătrânului banii de covrig dați de părinți. Bătrânul îi întindea fără vorbă mâna cu florile «nemuritoare». Băiatul făcea semn că nu-i trebuie și-o lua la picior. Toamna senină era pe sfârșite. Frunzele cădeau lăsând copacii goi, aerul se răcise, prevestiri ale iernii se deslușeau în cârâitul ciorilor, care se-nvârteau în cercuri joase între pământ și cer. Băiatul se uita cu milă și cu grijă la bătrânelul care stătea nemișcat pe scăunelul lui scund, în același surtuc ca-n mijlocul verii. Cu sfială îi puse iar banii lui de covrig lângă scăunel. Mâna dreaptă a bătrânului atinse mâneca băiatului. Copilul tresări.

— Nu te speria, copile. Tu mi-ai dat mereu banii tăi de covrig. Vreau să-ți dau și eu ceva, adică să-ți răsplătească sora mea într-un fel. Sora mea – Sfânta Vineri. Cere-i la noapte, în vis, cere-i să-ți îplinească o dorință. Așa să fii mereu, cum ești acum. Cu bine. Băiatul plecase năucit spre școală. Gândul îi era doar la Sfânta Vineri. Nu se-ndoia o clipă că bătrânul îi spusese adevărul. Ce să-i ceară el Sfintei Vineri? Ce să-i ceară? Norocul lui că învățătorul nu-l întrebă nimic în ziua

aceea. Ce să-i ceară el Sfintei Vineri? În sfârșit se luminează la față. Să-i ceară să-l țină mic pe Cuțu, să-l facă Ea cu puterea Ei să nu mai crească: Sfânta i se-arată în vis. Tânără, frumoasă, învăluită într-un abur auriu. Îl ascultă, îi zâmbi și Cuțu rămase mic. Un ghem pufos, negru.

(Ileana Vulpescu, *Fratele Sfintei Vineri*, în vol. *Candidații la fericire*)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos cu privire la textul dat. **20 de puncte**

1. Menționează în ce context îl întâlnește personajul Băiatul pe bătrân. **4 puncte**
2. Identifică două elemente de portret fizic ale personajului bătrânul. **4 puncte**
3. Precizează o atitudine a personajului Băiatul față de bătrân. **4 puncte**
4. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, sensul enunțului: *Așa să fii mereu, cum ești acum.* **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, de ce este marcat prin ghilimele adjectivul *nemuritoare*. **4 puncte**

B. Scrie o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți modul în care omul simte nevoia de a fi în comuniune cu ceilalți, valorificând textul dat și experiența ta personală și culturală. **20 de puncte**

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea unui punct de vedere asupra ideii că omul simte nevoia de a fi în comuniune cu ceilalți;
- construirea unor idei, valorificând textul dat, care susțin punctul de vedere prezentat;
- ilustrarea punctului de vedere cu o secvență comentată din text;
- corelarea ideilor/a informațiilor din text cu o experiență personală sau culturală;
- organizarea și structurarea adecvată a ideilor.

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

Mântuitorul a indicat nu numai fericirea ca țință finală a omului, iar pe aceasta ca fiind una cu comunicarea cu Dumnezeu și cu semenii, ci și câteva moduri concrete prin care omul poate ajunge la această fericire. Toate sunt moduri de deschidere iubitoare a inimii spre semenul nostru. Prin aceasta vede omul pe Dumnezeu și se deschide Lui. Căci chiar dacă unele dintre aceste moduri par să indice un raport direct cu Dumnezeu, totuși nici în ele întâlnirea omului cu Dumnezeu în iubire nu e despărțită de întâlnirea cu oamenii în iubire.

(Dumitru Stăniloae, *Trăirea lui Dumnezeu în ortodoxie*)

A. Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos cu privire la textul dat. **20 de puncte**

1. Transcrie din text structura care conține țința finală a omului, indicată de Mântuitorul Iisus Hristos. **4 puncte**
2. Identifică două căi prin care omul poate ajunge la fericire. **4 puncte**
3. Menționează un sinonim contextual al substantivului *semen* și alcătuiește o propoziție dezvoltată cu acesta. **4 puncte**
4. Formulează o învățătură morală desprinsă din textul dat. **4 puncte**
5. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, construcția "*Întâlnirea omului cu Dumnezeu în iubire nu e despărțită de întâlnirea cu oamenii în iubire.*" **4 puncte**

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN TIMIȘ
B-dul Mihai Viteazu nr. 32, 300222, Timișoara,
Tel 0256-305799 / Fax 0256-490430, 0256-490429
isjtimis@isjtm.ro, www.isj.tm.edu.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 18818

MINISTERUL
EDUCAȚIEI

B. Scrie o compunere liberă, de minimum 150 de cuvinte, pornind de la enunțul: *Prietenia este un început, iubirea este o continuare.* (Părintele Nicolae Tănase), în care să valorifici propria experiență culturală și/sau religioasă.

20 de puncte

Redactare – 10 puncte